C/2023/1355

2023.12.1.

# AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

**(2023. október 13.)**

**az eurobankjegyek és euroérmék törvényes fizetőeszközi minőségéről szóló rendelet iránti javaslatról**

**(CON/2023/31)**

(C/2023/1355)

## Bevezetés és jogalap

2023. július 27-én és 2023. szeptember 11-én az Európai Központi Bank (EKB) az Európai Parlamenttől, illetve az Európai Unió Tanácsától azt a felkérést kapta, hogy alkosson véleményt az eurobankjegyek és euroérmék törvényes fizetőeszközi minőségéről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról ([1]) (a továbbiakban: javasolt rendelet).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 133. cikkén alapul, amely úgy rendelkezik, hogy az EKB-ra ruházott hatáskörök sérelme nélkül az euro közös pénzként történő alkalmazásához szükséges intézkedéseket az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg, és hogy ezeket az intézkedéseket az EKB-val folytatott konzultációt követően lehet elfogadni. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzata 17.5. cikkének első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

## 1. Általános észrevételek

1.1. Az EKB üdvözli a javasolt rendeletet, amely azokban a tagállamokban lesz alkalmazandó, amelyek pénzneme az euro. Az EKB határozottan támogatja az eurobankjegyek és -érmék euroövezet egészében fennálló törvényes fizetőeszközi minőségére vonatkozó szabályok másodlagos uniós jogban történő megállapítását. Ezek a szabályok elő fogják mozdítani a szükséges jogbiztonságot az uniós jogban a „törvényes fizetőeszköz” fogalmával kapcsolatban, amely az eurobankjegyek számára az elsődleges uniós jogban, az euroérmék számára pedig a másodlagos uniós jogban biztosított minőség ([2]). A javasolt rendeletben foglalt szabályok – a különbségeket is figyelembe véve – biztosítani fogják a digitális euro létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslattal ([3]) (a továbbiakban: a digitális euróról szóló javasolt rendelet) való összhangot, amely javaslat a digitális euro törvényes fizetőeszközi minőségére vonatkozó szabályokat is tartalmaz. A javasolt rendelet hozzá fog járulni annak biztosításához, hogy a digitális euro – kibocsátása esetén – kiegészítse, de ne helyettesítse az eurobankjegyeket és -érméket.

1.2. Az EKB különösen üdvözli a javasolt rendeletben szereplő azon intézkedéseket, amelyek szerint azon tagállamoknak, amelyek pénzneme az euro, biztosítaniuk kell a készpénzhez való kielégítő és effektív hozzáférést. Az EKB következetesen üdvözölte a készpénz hozzáférhetőségének védelmét célzó nemzeti jogszabálytervezeteket ([4]). Az EKB teljes mértékben osztja azt a nézetet, amely szerint a készpénzhez való hozzáférés szükséges az effektív törvényes fizetőeszközi minőségének megőrzéséhez. Ha a polgárok nem férnek hozzá a készpénzhez, nem lesznek képesek azt fizetési eszközként és értékőrzőként használni ([5]).

([1]) COM(2023) 364 final.

([2]) A Szerződés 128. cikke (1) bekezdésének harmadik mondata, valamint a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmánya (a továbbiakban: a KBER Alapokmánya) 16. cikkének harmadik mondata; az euro bevezetéséről szóló, 1998. május 3-i 974/98/EK tanácsi rendelet (HL L 139., 1998.5.11., 1. o.) 11. cikke.

([3]) COM(2023) 369 final.

([4]) Lásd például a CON/2022/40 vélemény 3.3. bekezdését; a CON/2021/9 vélemény 7.2. bekezdését; a CON/2020/21 vélemény 2.4. bekezdését; és a CON/2020/13 vélemény 9.2. bekezdését. Az EKB valamennyi véleménye közzétételre kerül az EUR-Lexen.

([5]) Lásd a javasolt rendelet indokolásának 1. szakaszát (1. oldal) és 3. szakaszát (5. oldal), valamint az ELTEG III 6. alapelvét az euro törvényes fizetőeszköz szerepével foglalkozó szakértői csoport (ELTEG) 2022. július 6-i zárójelentésében, elérhető a Bizottság honlapján: www.ec.europa.eu

1.3. A Szerződés alapján az Unión belül kizárólag az EKB jogosult eurobankjegyek kibocsátásának engedélyezésére ([6]). Az euroövezetben kizárólag az EKB és azon tagállamok, amelyek pénzneme az euro, nemzeti központi bankjai által kibocsátott eurobankjegyek minősülnek törvényes fizetőeszköznek ([7]). Az euroérmék törvényes fizetőeszközi minőségéről a másodlagos uniós jog rendelkezik ([8]). A „törvényes fizetőeszköz" fogalmának azonban nincs jogilag kötelező meghatározása a másodlagos uniós jogban.

1.4. A Bíróság egy ítéletében a 2010/191/EU bizottsági ajánlásra ([9]) hivatkozva vizsgálta a „törvényes fizetőeszköz" fogalmát, amely ajánlás kimondja, hogy fizetési kötelezettség fennállása esetén az eurobankjegyek és az euroérmék törvényes fizetőeszközként való alkalmazása maga után vonja: a) e bankjegyek és érmék kötelező elfogadását ([10]); b) azok teljes névértéken történő elfogadását; és c) a fizetési kötelezettség alóli feloldást.

1.5. A Bíróság azt is egyértelművé tette, hogy a Szerződés 128. cikkének (1) bekezdésében említett „törvényes fizetőeszköz" fogalma uniós jogi fogalom, amelyet az egész Unióban önállóan és egységesen kell értelmezni ([11]). A Szerződés 133. cikke kizárólag az uniós jogalkotót jogosítja fel arra, hogy elfogadja az euróban denominált bankjegyek és érmék tekintetében elismert törvényes fizetőeszközi minőségre vonatkozó jogi szabályozást, amennyiben az szükségesnek mutatkozik az euro közös pénzként történő alkalmazásához. Az ilyen kizárólagos hatáskör a tagállamok minden hatáskörét kizárja az adott területen, kivéve ha az Unió által adott felhatalmazás alapján járnak el, vagy ha ez az uniós jogi aktusok végrehajtása céljából szükséges ([12]).

1.6. Amint azt a javasolt rendelet indokolása ([13]) is említi, az euro törvényes fizetőeszköz szerepével foglalkozó szakértői csoport (ELTEG) keretében folytatott megbeszélések megerősítették, hogy jogbizonytalanság áll fenn az eurokészpénz törvényes fizetőeszközi minőségét illetően, valamint, hogy az euroövezetben eltérő módon alkalmazzák annak elveit. A bankjegykiadó automaták (ATM-ek) földrajzi lefedettségének csökkenése és a bankfiókokban nyújtott készpénzszolgáltatások csökkenése által a készpénzhez való hozzáférésre gyakorolt hatással kapcsolatos aggályokra is fény derült ([14]).

1.7. A javasolt rendelet hozzá fog járulni annak biztosításához, hogy az eurokészpénz továbbra is elérhető legyen, többek között a peremterületeken is, és az euroövezet egészében elfogadják a fizetések során, ezáltal erősítve az eurorendszer készpénzstratégiáját ([15]). Az uniós gazdaság digitalizációja és az elektronikus fizetési eszközök növekvő használata ellenére a készpénz továbbra is fontos szerepet játszik a társadalomban ([16]). A készpénzben történő fizetés lehetősége

([6]) A Szerződés 128. cikke (1) bekezdésének első mondata és a KBER Alapokmánya 16. cikkének első mondata.

([7]) A Szerződés 128. cikke (1) bekezdésének harmadik mondata és a KBER Alapokmánya 16. cikkének harmadik mondata.

([8]) A 974/98/EK rendelet 11. cikke.

([9]) A Bizottság 2010/191/EU ajánlása (2010. március 22.) az eurobankjegyek és az euroérmék törvényes fizetőeszközi minőségének hatályáról és joghatásairól (HL L 83., 2010.3.30., 70. o.).

([10]) A Bíróság pontosította továbbá, hogy a törvényes fizetőeszközi minőség nem követeli meg az abszolút elfogadást, hanem csupán az eurobankjegyek és -érmék főszabály szerinti elfogadását. A tagállamok bevezethetnek az eurobankjegyek és -érmék elfogadásának kötelezettségét érintő korlátozásokat, amennyiben hatáskörükön belül járnak el, továbbá bizonyos feltételek mellett. Lásd a Bíróság 2021. január 26-i Hessischer Rundfunk ítéletének (C-422/19 és C-423/19, ECLI:EU:C:2021:63) 55. és 56., valamint 67–70. pontját. Erre tekintettel az EKB szorosan figyelemmel kísér minden olyan nemzeti jogi fejleményt, amelynek célja a készpénzfizetési lehetőségek korlátozása, és ezáltal a polgárok készpénzfizetéshez való jogába való beavatkozás. Lásd például a CON/2023/13 véleményt, a CON/2022/43 véleményt, a CON/2020/33 véleményt és a CON/2019/39 véleményt.

([11]) Lásd a Bíróság 2021. január 26-i Hessischer Rundfunk ítéletének (C-422/19 és C-423/19, ECLI:EU:C:2021:63, a továbbiakban: a C-422/19. és C-423/19. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet) 45. pontját.

([12]) Lásd a C-422/19. és C-423/19. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet 50–52. pontját.

([13]) Lásd a javasolt rendelet indokolásának 3. szakaszát (4. oldal), valamint az euro törvényes fizetőeszköz szerepével foglalkozó szakértői csoport (ELTEG) 2022. július 6-i zárójelentését, elérhető a Bizottság honlapján: www.ec.europa.eu

([14]) Lásd az ELTEG III 6. alapelvét az euro törvényes fizetőeszköz szerepével foglalkozó szakértői csoport (ELTEG) 2022. július 6-i zárójelentésében, elérhető a Bizottság honlapján: www.ec.europa.eu

([15]) Lásd: „Az eurorendszer készpénzstratégiája", elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu

([16]) Lásd például a CON/2019/46 vélemény 2.4. és 2.7. bekezdését, a CON/2021/18 2.1. és 2.2. bekezdését, valamint a Az Európai Központi Bank Véleménye (2022. február 16.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló irányelvre és rendeletre irányuló javaslatról (CON/2022/5) (HL C 210., 2022.5.25., 15. o.) 4.7. bekezdését. Az EKB kinyilvánította semlegességét a különböző fizetési eszközök tekintetében, ami azt jelenti, hogy egyiket sem részesíti előnyben. Lásd a CON/2015/55 vélemény 2.1. bekezdését.

továbbra is különösen fontos bizonyos társadalmi csoportok számára, akik különböző jogos indokokból adott esetben inkább készpénzt használnak, mint más fizetési eszközöket, vagy nem férnek hozzá a banki szolgáltatásokhoz és az elektronikus fizetési eszközökhöz. E csoportok közé tartoznak a fogyatékossággal élő polgárok, a bevándorlók, a szociálisan kiszolgáltatott polgárok, az idősek, a kiskorúak és más olyan személyek, akik korlátozottan vagy egyáltalán nem férnek hozzá a digitális pénzforgalmi szolgáltatásokhoz ([17]).

1.8. Ezenkívül a készpénz hasznos fizetési eszköz, mivel széles körben elfogadott, gyors és elősegíti a fizető fél kiadásai fölötti ellenőrzést. Ezen túlmenően jelenleg ez az egyetlen olyan fizetési eszköz, amely lehetővé teszi a polgárok számára, hogy központi banki pénzben kiegyenlítsenek valamely ügyletet, amely ezenkívül azonnal, a magánszféra védelmének biztosítása mellett kerül kiegyenlítésre ([18]). Központi banki pénzként az eurokészpénz biztosítja a kereskedelmi banki pénz átválthatóságát, ezáltal megnyugtatva a polgárokat a kereskedelmi banki pénz fizetési eszközként való felhasználhatóságát és értékőrző funkcióját illetően. Az eurokészpénz tehát szerepet játszik a pénzügyi stabilitás fenntartásában és a monetáris politika transzmissziójában.

## 2. **A készpénz előzetes egyoldalú kizárásának egyértelmű tilalma**

2.1. Az EKB osztja a javasolt rendeletben a készpénz kiskereskedők vagy szolgáltatók általi „előzetes egyoldalú kizárásával" kapcsolatban megfogalmazott aggályokat. Az ilyen helyzetek terjedése súlyosan aláásná az eurobankjegyek és -érmék törvényes fizetőeszközi minőségét ([19]). A javasolt rendeletbe be kell illeszteni egy új rendelkezést, amely egyértelműen jelzi, hogy tilos a készpénz előzetes egyoldalú kizárása.

2.2. Az EKB javasolja továbbá, hogy módosítsák a készpénz előzetes egyoldalú kizárásának a javasolt rendeletben szereplő fogalommeghatározását ([20]) annak egyértelművé tétele érdekében, hogy az magában foglalja mind a „készpénzmentes" gyakorlatokat (például az üzletek bejáratánál vagy értékesítési pontokon elhelyezett „no cash", vagyis „készpénzt nem fogadunk el" jelzéseket), mind pedig az egyedileg meg nem tárgyalt szerződéses feltételeket (például előre kidolgozott szerződési formanyomtatványokat). Ezenkívül a javasolt rendeletben szereplő, az eurobankjegyek és -érmék kötelező elfogadásának elve alóli kivételekről szóló rendelkezésnek ([21]) rögzítenie kell, hogy a kedvezményezettet terheli annak bizonyítása, hogy a fizető fél és a kedvezményezett között a készpénztől eltérő fizetési módra vonatkozó korábbi megállapodás állt fenn.

2.3. A javasolt rendelet kimondja, hogy a rendelet a készpénz előzetes egyoldalú kizárására is alkalmazandó ([22]). A javasolt rendelet úgy határozza meg „a készpénz előzetes egyoldalú kizárását", mint olyan helyzetet, amikor a kiskereskedő vagy a szolgáltató egyoldalúan kizárja a készpénzes fizetési módot, és a fizető fél és a kedvezményezett nem szabadon állapodnak meg a vásárlás során használt fizetési módról ([23]). Így nem minősülnek a készpénz előzetes egyoldalú kizárásának azok az esetek, amelyekben a fizető fél és a kedvezményezett között előzetes, egyedileg megtárgyalt megállapodás áll fenn a készpénztől eltérő fizetési módról, ami a kötelező elfogadás elve alóli érvényes kivételnek minősülne ([24]). Míg a készpénz előzetes *megállapodáson alapuló* kizárásához tényleges tárgyalásra lenne szükség, a készpénz előzetes *egyoldalú* kizárása a fizető fél számára a kedvezményezettel szembeni pénzbeli tartozás kiegyenlítésének alku tárgyát nem képező feltétele.

2.4. A javasolt rendelet ugyanakkor azt is előírja, hogy a tagállamoknak nyomon kell követniük a készpénzfizetések előzetes egyoldalú kizárásának mértékét területük egészén ([25]). A javasolt rendelet preambulumbekezdései kimondják, hogy ha egy tagállam arra a következtetésre jut, hogy a készpénz előzetes egyoldalú kizárása aláássa az eurobankjegyekkel és -érmékkel történő fizetések kötelező elfogadását, intézkedéseket kell hoznia a helyzet orvoslására. Az ilyen intézkedések közé tartozhat a készpénz előzetes egyoldalú kizárásának a területe egészén vagy egy részén történő megtiltása ([26]).

([17]) Lásd például a CON/2022/9 vélemény 2.10. bekezdését.
([18]) Lásd a CON/2017/8 vélemény 2.4. bekezdését, a CON/2019/41 vélemény 2.1. bekezdését, a CON/2020/13 vélemény 9.2.1. bekezdését, a CON/2020/21 vélemény 2.3. bekezdését, a CON/2021/9 vélemény 7.2.1. bekezdését és a CON/2021/18 vélemény 2.1. bekezdését.
([19]) Lásd az EKB elnökének Chris MacManus európai parlamenti képviselőhöz intézett levelét a vállalkozások és ügyfelek közötti viszonyban a készpénzfizetések kereskedők általi egyoldalú elutasításának jogszerűségéről (L/CL/23/130), 2023. június 23., elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu
([20]) Lásd a javasolt rendelet 3. cikkének 4. pontját.
([21]) Lásd a javasolt rendelet 5. cikkének (1) bekezdését.
([22]) Lásd a javasolt rendelet 2. cikkének (1) bekezdését.
([23]) Lásd a javasolt rendelet 3. cikkének 4. pontját.
([24]) Lásd a javasolt rendelet 5. cikke (1) bekezdésének b) pontját.
([25]) Lásd a javasolt rendelet 7. cikkét.
([26]) Lásd a javasolt rendelet (6) preambulumbekezdését.

2.5. Ennélfogva úgy tűnik, hogy a javasolt rendelet egyes rendelkezései arra utalnak, hogy a készpénz előzetes egyoldalú kizárása nem minősül a fizető fél és a kedvezményezett közötti, a készpénztől eltérő fizetési mód használatára vonatkozó előzetes megállapodásnak, így alkalmazandó lenne a kötelező elfogadás elve ([27]). E rendelkezések egyike ([28]) egyértelműen kimondja, hogy amikor a kiskereskedő vagy a szolgáltató egyoldalúan kizárja a készpénzes fizetési módot, például egy „no cash" („készpénzt nem fogadunk el") jelzés alkalmazásával, úgy a fizető fél és a kedvezményezett nem szabadon állapodnak meg a fizetési módról. Ez arra enged következtetni, hogy a készpénz előzetes egyoldalú kizárása nem mentesülne az eurobankjegyek és -érmék kötelező elfogadásának elve alól. Ezért e kizárás a javasolt rendelet megsértésének minősülne.

2.6. Ez az értelmezés azonban nehezen egyeztethető össze a tagállamok azon kötelezettségével, hogy területük egészén nyomon kövessék a készpénzfizetések előzetes egyoldalú kizárásának mértékét, és azt a területük egészén vagy annak egy részén megtiltsák, ha a készpénzfizetések elfogadásának mértéke a területükön vagy annak egy részén aláássa az eurobankjegyek és -érmék kötelező elfogadásának elvét. Amennyiben a készpénz előzetes egyoldalú kizárása sérti a javasolt rendeletet, a tagállamok választ lépése a javasolt rendeletnek való megfelelés kikényszerítése kell, hogy legyen, többek között a szankciókra vonatkozó szabályok megállapítása és az eurokészpénz ilyen kizárásával szembeni szankciók kiszabása útján ([29]), nem pedig annak nyomon követése, hogy a területükön mennyire elterjedtek ezek a jogellenes helyzetek.

2.7. A készpénz előzetes egyoldalú kizárásának egyértelmű tilalma így a tagállamok azon kötelezettségének helyébe lépne, hogy nyomon kövessék a készpénzfizetések egyoldalú előzetes kizárásának mértékét a területükön, és biztosítaná az eurokészpénz törvényes fizetőeszközi minősége hatályának és joghatásainak egyértelmű meghatározását ([30]).

## 3. **A készpénz közszektorbeli szervezetek általi előzetes egyoldalú kizárása**

3.1. A javasolt rendelet nem zárja ki a hatálya alól a fizető felek vagy kedvezményezettek meghatározott kategóriáit ([31]). Ugyanakkor preambulumbekezdései elismerik, hogy a tagállamok főszabály szerint hatáskörükben eljárva és bizonyos feltételek (például közérdekű indok, arányosság) teljesülése esetén korlátozhatják a készpénz kötelező elfogadását ([32]), amint azt a Bíróság is megállapította ([33]). E tekintetben az EKB értelmezése szerint a közszektorbeli szervezetek (például közkórházak és állami múzeumok) által követett „készpénzmentes" gyakorlatok mint olyanok nem képeznek a tagállamok által hatáskörükön belül eljárva bevezetett, az eurobankjegyek és -érmék kötelező elfogadása alóli érvényes kivételt. Amennyiben ezek a gyakorlatok nem a fizetési kötelezettségek valamely tagállam jogszabályaiban előírt, szabályozott teljesítési módjait jelentik, ([34]) hanem egyoldalú gyakorlatokat, a közszektorbeli szervezetek által követett „készpénzmentes" gyakorlatok a készpénz javasolt rendeletben meghatározottak ([35]) szerinti előzetes egyoldalú kizárásának minősülnek. Ezért a javasolt rendelet preambulumbekezdéseit ([36]) ki kell igazítani annak egyértelművé tétele érdekében, hogy a közszektorbeli szervezetek által követett „készpénzmentes" gyakorlatok is a javasolt rendelet hatálya alá tartoznak, és így tilosak.

## 4. **Egyéb észrevételek**

4.1. A javasolt rendelet „a pénztartozások kiegyenlítésére alkalmazandó, amennyiben azokat részben vagy egészben készpénzben kell kiegyenlíteni, és amennyiben […] fizetési kötelezettség áll fenn" ([37]). Az EKB értelmezése szerint az „amennyiben azokat készpénzben kell kiegyenlíteni" („in so far as they are to be settled in cash") kifejezés a fizető fél

([27]) Lásd a javasolt rendelet 3. cikkének 4. pontját és 5. cikke (1) bekezdésének b) pontját.
([28]) Lásd a javasolt rendelet 3. cikkének 4. pontját.
([29]) Lásd a javasolt rendelet 12. cikkét és 13. cikke (1) bekezdésének b) pontját.
([30]) Lásd a javasolt rendelet 7. és 9. cikkét.
([31]) Lásd a javasolt rendelet 2. cikkét.
([32]) Lásd a javasolt rendelet (4) és (11) preambulumbekezdését.
([33]) Lásd a C-422/19. és C-423/19. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet 55. és 56., valamint 67–70. pontját.
([34]) Lásd a C-422/19. és C-423/19. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet 56. és 58. pontját.
([35]) Lásd a javasolt rendelet 3. cikkének 4. pontját.
([36]) Lásd különösen a javasolt rendelet (11) preambulumbekezdését.
([37]) Lásd a javasolt rendelet 2. cikkének (1) bekezdését.

ahhoz való jogára vonatkozik, hogy a készpénzben történő fizetést válassza, amennyiben más fizetési módok is rendelkezésre állnak. Ez a kifejezés azonban a kötelező elfogadás elvének ([38]) meghatározatlan korlátozásaként is értelmezhető. Úgy tűnhet, hogy arra utal, hogy csak bizonyos pénztartozások egyenlíthetők ki készpénzben. A jogi egyértelműség érdekében az EKB ezért a javasolt rendelet e tekintetben történő módosítását javasolja.

4.2. Ezen túlmenően az eurobankjegyek és -érmék kötelező elfogadásának elve alóli kivételek tekintetében a javasolt rendelet úgy rendelkezik, hogy a kedvezményezett jogosult elutasítani az eurokészpénzt, „amennyiben az elutasításra jóhiszeműen kerül sor, és az elutasítás jogos és ideiglenes indokokon alapul az arányosság elvével összhangban, tekintettel a kedvezményezett által nem befolyásolható konkrét körülményekre” ([39]). Az EKB értelmezése szerint a „jóhiszeműségre” vonatkozó kivétel alkalmazásához több együttes feltétel került előírásra annak érdekében, hogy magasra tegyék a mércét a kedvezményezett számára, ha e kivételre hivatkozik a készpénzelfogadás megtagadásának igazolása érdekében. Az EKB üdvözli ezt a megközelítést.

4.3. Az EKB értelmezése szerint az, ha nem áll rendelkezésre váltópénz ([40]), az eurobankjegyek és -érmék elutasításának egy igen konkrét „jogos indoka”, amely nem határozza meg a jóhiszeműségre vonatkozó kivétel általános értelmezését. Ez a konkrét indok azonban nem használható fel annak meghatározásához, hogy más helyzetekben mi minősül „a kedvezményezett által nem befolyásolható konkrét körülményeknek”. Kérdéses ugyanis, hogy ez a körülmény a kedvezményezett által nem befolyásolható-e, és indikatív példakénti kezelése ellentmondana a jogalkotó azon általános szándékának, hogy magasra tegye a mércét a javasolt rendeletben foglalt, a kötelező elfogadás elve alóli, a jóhiszeműségre vonatkozó kivétel igénybevételét illetően.

4.4. A javasolt rendelet továbbá felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy általános hatályú végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el azon közös mutatókra vonatkozóan, amelyeket a tagállamoknak a területükön a készpénzfizetések elfogadásának és a készpénzhez való hozzáférésnek a nyomon követésére használniuk kell ([41]). Kifejezetten kimondja, hogy a Bizottság a vonatkozó végrehajtási jogi aktusok kidolgozása során konzultálni fog az EKB-val. Amennyire lehetséges, az eurorendszer által ezen a területen végzett munkának referenciaként kell szolgálnia a közös mutatók meghatározásához. A javasolt rendelet felhatalmazza a Bizottságot arra is, hogy valamely tagállamnak címzett végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el, ha úgy ítéli meg, hogy a tagállam által javasolt korrekciós intézkedések elégtelenek, vagy a készpénzfizetések elfogadása vagy a készpénzhez való hozzáférés nem biztosított megfelelően ([42]). Az utóbbi esetben azonban hiányzik az EKB-val folytatandó konzultációra való hivatkozás. Az EKB-val való konzultáció kötelezettsége abból ered, hogy a vonatkozó jogi aktusok, amennyiben a javasolt rendeletet hajtják végre, a Szerződés 133. cikkén alapulnának, amely kifejezetten hivatkozik az EKB-val való konzultáció szükségességére. A jogbiztonság biztosítása érdekében a javasolt rendeletnek kifejezetten hivatkoznia kell arra a kötelezettségre, hogy a Bizottságnak az egy adott tagállamnak címzett végrehajtási jogi aktusok elfogadása előtt konzultálnia kell az EKB-val.

4.5. Végezetül az EKB üdvözli, hogy a javasolt rendelet hivatkozik az eurobankjegyek és -érmék, valamint a digitális euro közötti, névértéken történő átválthatóságra ([43]). Ez az átválthatóság természetes következménye az eurokészpénz és a digitális euro törvényes fizetőeszközi minőségének. Az EKB azonban azt javasolja, hogy az „átválthatóság” helyett a „helyettesíthetőség” kifejezést használják, mivel ez jobban tükrözi azt az elgondolást, hogy az eurokészpénz és a digitális euro ugyanaz a pénznem (azaz az euro), jóllehet két különböző formában. Az EKB tudomásul veszi, hogy a digitális euróról szóló javasolt rendelet vonatkozó cikke e tekintetben tükrözi a javasolt rendelet megfelelő cikkét, ([44]) és felhívja a társjogalkotók figyelmét arra, hogy e két rendelkezés összehangolását a jogalkotási folyamat során mindvégig fenn kell tartani.

([38]) Lásd a javasolt rendelet 4. cikkét.
([39]) Lásd a javasolt rendelet 5. cikke (1) bekezdésének a) pontját.
([40]) Lásd a javasolt rendelet 5. cikke (2) bekezdésének ii. pontját.
([41]) Lásd a javasolt rendelet 9. cikkének (2) bekezdését.
([42]) Lásd a javasolt rendelet 9. cikkének (5) bekezdését.
([43]) Lásd a javasolt rendelet 15. cikkét.
([44]) Lásd a digitális euróról szóló javasolt rendelet 12. cikkét és a javasolt rendelet 15. cikkét.

Abban az esetben, ahol az EKB a javasolt rendelet módosítására tesz javaslatot, külön technikai munkadokumentum tartalmazza a szövegezési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot. A technikai munkadokumentum angol nyelven elérhető az EUR-Lexen.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2023. október 13-án.

*az EKB elnöke*
Christine LAGARDE